Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

# BIULETYN KOWIEŃSKI

## WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. 626

Wilno, dnia 10 marca 1932 r.

## Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.



----oo:0:oo----

## I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

### Purycki w sprawie zmiany polityki litewskiej względem Polski.

"Lietuvos Aidas" Nr.53 a z dn.7.III.1932 r.Artykuł Dr. J.Puryckiego p.t."W sprawie zmiany naszej polityki". Streszczenie:

Społeczeństwo litewskie poruszone zostało nietyle samą istotą sprawy kłajpedzkiej, ile stanowiskiem w tej sprawie prasy niemieckiej, społeczeństwa i przedstawicieli rządu.

Mówiąc otwarcie Litwa nic złego nie wyrządziła. Niechby sobie Boettcher był dla Berlina persona gratissima. Czyż jednak usunięcie jego stanowiło dla Niemców żywotną kwestję? Pocóż odrazu wymyślać i grozić Litwie pięścią? Postępowanie takie wyprowadziło z równowagi najspokojniejszych ludzi. M.in.jeden z najwybitniejszych polityków litewskich i twórców Niepodległej Litwy b.minister Finansów dr.Marcin Yczas wyraził się na łamach "Rytasa, że należałoby szukać Litwie przyjaciół gdzieindziej i zatrzymać się przy możliwościach zmiany polityki względem Polski.

Stosunki litewsko-niemieckie są wynikiem okoliczności geograficznych, gospodarczych i kulturalnych. Niektóre z tych stosunków wogóle się zmienić nie dadzą. W związku z tem i stosunki z Niemcami nie dadzą się zlikwidować. Stosunki te są uregulowane na podstawie traktatów międzynarodowych. Najwłaściwszą więc polityką względem Niemiec jest trzymanie się ściśle traktatów.

Co się tyczy polityki względem Polski, wszyscy się zgodzą z dr.Yczasem, że zmiana tej polityki byłaby bardzo pożądana. Obecne stosunki z Polską nie są dla Litwy pod żadnym względem korzystne. Niestety zmiana stosunków zależy nie od Litwinów a od Polaków. Łamiąc traktat suwalski i okupując Wilno, Polacy zerwali z Litwą stosunki. Wprawdzie wyciągają Polacy do Litwinów rękę przez trupa Wileńszczyzny. Czy się znajdzie jednak Litwin, który się ośmieli przyjąć rękę Polski przez trupa Wileńszczyzny. Niemcy grożą. Być może próbować będą podnieść rękę. Polacy swe pogróżki dawno już wykonali i zadali Litwie straszny cios w samo serce.

Litwie zależy na dobrych stosunkach z Polakami, Niemcami i ze wszystkimi sąsiadami. O ile Niemcy nie będą dalej kroczyć drogą wymyślań i pogróżek, to stosunki z nimi znów będą dobre. W jaki jednak sposób zmienić dotychczasowy układ stosunków z Polską, skoro Polacy nic zmieniać nie chcą?

### Prasa litewska o stosunkach z Niemcami.

"Lietuvos Aidas" Nr.53 a z dn.7.III.1932 r.Art.p.t. "Quo iure?" Streszczenie:

Społeczeństwo litewskie zainteresowało się dwiema sprawami, wysuwającemi się na czoło stosunków litewsko-niemieckich: zapowiedzią represyj przez kanclerza Brünninga oraz przyjęciem przez niego przedstawicieli Kłajpedy, którzy mu wręczyli swe wnioski, dotyczące przyszłości Kłajpedy w pojęciu niemieckiem. Oba te akty wywołały na Litwie nietylko wielką troskę, lecz i duże oburzenie. Litwini całkiem słusznie zadają sobie pytanie "Quo iure kanclerz Rzeszy może to czynić?" Niemcy nie mają prawa oskarżać Litwy w sprawie wykonywania statutu i konwencji kłajpedzkiej, gdyż dokumentów tych nie podpisały. Co się tyczy represyj niemieckich, które polegałyby na zamknięciu rynku niemieckiego dla eksportu i tranzytu litewskiego, nie mają one również najmniejszego uzasadnienia prawnego. Niemcy podpisały bowiem z Litwą traktat handlowy, który wszedł w życie 22 lutego 1929 r. i zobowiązuje do 22 lutego 1934 r. Czyżby traktat ten był dla Niemiec świstkiem papieru?

P o s i e d z e n i e k o m i t e t u n a d b a ł t y c k i e g o o c h r o n y k o b i e t y i d z i e c k a .Jak podaje Elta, odbyło się ostatnio w Rydze posiedzenie komitetu nadbałtyckiego ochrony nad kobietą i dzieckiem. Litwa reprezentowana była przez p.Rymszową i dr.Janowicką.

D e m e n t i n i e m i e c k i e w s p r a w i e r z e k o m e j w s p ó ł p r a c y p o l s k o - n i e m i e c k i e j . Jak podaje "Lietuvos Aidas" /Nr.53a/, agencja Wolffa nadesłała do prasy litewskiej dementi w sprawie rzekomego zwracania się posła niemieckiego w Warszawie do rządu polskiego z prośbą o poparcie tezy niemieckiej w Lidze Narodów przeciwko Litwie.

S f a ł s z o w a n i e d e p e s z y E l t y p r z e z "G e r m a n i ę".Jak podają "Lietuvos Žinios" redaktorzy pisma niemieckiego "Germania" sfałszowali depeszę Elty. Tekst sfałszowanej depeszy głosi, że Simaitis prowadzi rokowania z partjami sejmiku kłajpedzkiego, proponując utworzenie Dyrektorjatu z 5 członków, w czem 3-ch Niemców i 2 Litwinów. Tymczasem nic podobnego nie miało miejsca

"B e r l i n e r T a g e b l a t t" a z m i a n a k u r s u p o l i t y k i l i t e w s k i e j .Jak podaje korespondent Elty z Berlina, "Berl.Tagbl. w num.z dn.5 b.m. zamieścił komunikat swego korespondenta z Kowna. Zdaniem korespondenta niemieckiego, ponownej podróży ministra Zauniusa do Genewy przypisuje się w Kownie wielkie znaczenie. Korespondent odbiera wrażenie, że obecnie zagraniczna polityka Litwy obiera sobie inny kierunek. Zamierza się mian.porozumieć z Francją i Anglją, którym w tym wypadku udzielone będą wszystkie zamówienia litewskie.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

R o z p o w s z e c h n i a n i e "p a s z p o r t ó w w i l e ń s k i c h" w K o w n i e .Jak podaje "Lietuvos Aidas" /Nr.51/, rozpowszechnianie "paszportów wileńskich" w Kownie zostało wyznaczone na dzień 12-13 marca.

W y s i e d l e n i e V o l d e m a r a s a .Prof.Voldemaras po powrocie z z granicy otrzymał prawo zamieszkania w Kownie, jednakże pod warunkiem, że nie będzie brał żadnego udziału w życiu politycznem. Prawdopodobnie Voldemaras warunku tego nie dotrzymał, gdyż rząd litewski ponownie wysłał go na prowincję do miejscowości Jeziorosy, gdzie już przedtem przymuso zamieszkiwał.

S p r a w a u ż y w a n i a j ę z . p o l s k i e g o w u j ę c i u "L i e t u v o s A i d a s a"."Lietuvos Aidas" /w Nr.52/ ubolewa nad używaniem jęz.polskiego w rodzinach litewskich, zwłaszcza zaś w rodzinach mieszanych. Częstokroć się bowiem zdarza, że wysocy urzędnicy litewscy mają żony innej narodowości, które po dziś dzień nie nauczyły się po litewsku i ostentacyjnie używają języka polskiego, rosyjskiego, niemieckiego i t.d.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH.

K r o n i k a .

N o w e p i s m o ż y d o w s k i e w K o w n i e . Jak podaję "Lietuvos Aidas" Nr.51, w dn.5 lutego 1932 r.w Kownie ukazało się nowe pismo żydowskie p.n."Olamenu" /Nasz Świat/, wydawane w jęz.hebrajskim przez żydowskie T-stwo Oświatowe "Tarbut".

"Olamenu" jest pismem poświęconem sztuce, polityce i kulturze żydowskiej.